

HRVATSKA RIEČ

Fredplatna ciena: na godinu K 12. — Za pol godinu K 6. — Za Šibenik na godinu donošanjem i kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 12 para peilit redak ili po pogodbi. — Priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peilit redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rokupisi se ne vraćaju.

Utvara i njezini pomagači.

Sama je bila preslaba, pa su joj skočili u pomoć samostanci gosp. Čingrije, kao najvjerniji njezini drugovi. U drugom redu dolaze Srbi, a onda Talijani, koji su se pokazali vjerni i najuztrajni, dok pravaši nisu im razderali paukova mrežu u kojoj su bili ulovljeni.

Tada se pomoć utviri razplinula i ona je klonula kao sjena ne pred šest pravaša, nego pred silom istine i prava, koju su pravaši zastupali.

Sada posle kapitulacije, utviri skače u pomoć „Smotra Dalmatinska“ neobičnom žestinom, a ovaj se kao vjerne družice pridružuju „Crvena Hrvatska“ Kačanskoga i „Sloboda“ slobodarska i pučka. „Naše Jedinstvo“ i „Narodni List“ ne treba ni spominjati. „Obzor“, „R. Novi List“ također ne, jer to su svi vjerni drugovi i pomagači utvare.

Mi ih još puštamo da dreče i da zavaravaju javnost, ta danas je običaj da se sve opravdava pučkim novcem, kojeg su eto toliko pravaši raztepli na teret pokrajine, a u času kad bi bez njih i bez njihove obstrukcije, bio protekao našom pokrajinom med i mlieko. Toliko toga se imalo učiniti, a sve to zapričiše pravaši!

Zar ne, da je to strašno? Pravaši zapričiše napredak zemlje, bogatstvo, prosjvetu, jer to sve bi bilo proteklo u nevidjenom obilju da nije bilo obstrukcije. Dakle smrt pravašima, ili barem digni se „jadna Dalmacija“ pa pogledaj što oni uradiše od tvog ljevice, Biankina, Čingrije, Mihaljevića, Vukovića i drugih tvojih dobrovtora!

A kao da smo od jučer, „Smotra“ ovaj i ovakovo galami prednjači, jer da se mnogo, mnogo toga moglo učiniti na korist zemlje. Naravno, u dva, tri dana više nego u sto godina!

Ali mi se tešimo, da smo baš mi pravaši potakli ovakove žalbe utvare i svih njezinih pomagača.

Mi ćemo te žalbe malo bolje drugom zgodom razsvietiti, a za sada upozorujemo naše čitatelje na dvie važne izjave naših zastupnika.

Sabor i Makarski izbori.

Gosp. Dr. V. Mihaljević, zastupnik i predsjednik „Hrvatske stranke“, dao je štampati u zadnjem broju „Narodnoga Lista“ izjavu vrhu „razgovora“, što ga je jesenas u predsobi sabornice imao točnije samo sa Drom. Drinkovićem iza kako sam ja dovršio moj govor u predmetu verifikacije mandata zastupnika grada Makarske.

U toj izjavi gosp. Dr. Mihaljević u glavnom tvrdi, da je u „razgovoru“ kazao, da je

uvjeren, da će se Don. Ribičić odreći zastupništva, a da će ga i on, Dr. Mihaljević, na to potaknuti; da pri tom nije založio „poštenu rječ“, ali da je izpunio što je rekao, a da, ako se nije došlo do ostvarenja, to je ovisilo od prilika izvan njegove volje i snage.

Da samu rječ „razgovor“ bolje razjasnim, treba da u kratkim potezim predložim javnosti, kako je stvar tekla i da počmem nešto iz daljega.

U jesenskom zasjedanju imalo se je odlučiti o verifikaciji izbora za grad Makarsku. Zemaljski odbor nije tada našao da stavi saboru konkretan predlog, već mu je naprosto ustupio spise e da sam sabor ocieni stvar i odluči. To je bilo sasvim korektno. Sabor je izmenovao svoj ovjeroviteljni odbor od 7 lica, koji je stvar proučio i predložio saboru, da se uništi izbor Don. Nika Ribičića.

Ovjeroviteljni odbor pretresao je bio stvar sasvim slobodno, razborito; stranačke strasti i intrige nisu tada bile preteke maha. Ovjeroviteljni odbor sudio je nepristrano, nesebično, bez strasti i bez obzira stranačarskih. S toga je pravoriek ovjeroviteljnog odbora, da je izbor ništetan, smeo u prvom redu predsjednika „Hrvatske stranke“. Radilo se je, intrigiralo, dogovaralo, kako bi ipak sabor — uzprkos ovjeroviteljnog odbora, da se izbor uništi — kakvom takvom većinom taj izbor odobrio.

Predlog ovjeroviteljnog odbora, da se uništi izbor, stavljen je na dnevi red sjednice 16. listopada prošle godine, biva oko 20 dana kasnije neg je isli odbor izrekao svoj pravoriek.

Medjutim je sve bilo „uređeno“. Klubovi Hrvatske stranke, srbske stranke i talijana već su zaključili, da će glasovati za ovjerovljenje, dakle proti predlogu ovjeroviteljnog odbora; članovi, koji su se kompromitirali u odboru glasujuć za uništenje izbora, imali su se u saboru ustegnuti od glasovanja.

Većina je dakle bila gotova, pak je stvar mogla doći na dnevi red u saboru!

Zgadjeni nad tim postupkom pravaši zastupnici ipak nisu izgubili nade, da će istina i pravica pobijediti; te su u sjednici 16. listopada pr. g. ustali odlučno proti nasilju većine i dokazali, da je izbor ništetan. Ja sam prvi bio uzao rječ i razložio saboru cijelu stvar; dokazao sam, da ne jedan već 4 glasa bila su oduzeta pravašim. To je djelovalo tako na zastupnike, da su se mnogi stali buniti proti zaključnim kluba. Zastupnici Dr. Mihaljević i Vuković bili su konsternirani nad „skandalom“, koji bi mogao nastati, da sabor proglati nevaljan i ništetan izbor, koji je bio nevaljan i ništetan. Zovu mene i Dra. Drinkovića u predsobi; mole nas, da odustanemo od daljne borbe u saboru; jamče nam, da će se Don. Ribičić odreći; da će oni za to poraditi; da ovo pitanje neće doći više pred sabor; mole nas za to da

pristanemo na predlog, da se spisi ustupe zem. odboru pod izlikom tobožnjih novih izvida u svrhu, da se dade vremena, da se don. Ribičić odreče, e da to ne upada u oči i da se ne smatra kao poraz i pomizenstvo za njega i stranku. Zast. Vuković gotovo je plakao tom prigodom. Mi pitamo, neka nam dadu i u pismeno jamstvo, da će se don. Ribičić odreći. Tada će dr. Mihaljević, čini mi se kao da ga sad čujem, da ne treba pismene obveze. Dosta je rječ, ta dosta je rječ! Dobro, velimo, ulančimo onda rok, kroz koji će slijediti odreka. Na to nam Dr. Mihaljević i Vuković odgovaraju, da ne stavljamo takove uvjete, da bi to bilo poniženstvo, da će rok prama prilikama biti nešto kraći ili nešto duži. Mi uzvraćamo, da ne tražimo poniženstva od nikoga, volimo da se stvar na liepe izgledi; pristajemo i aa to.

To je onaj „razgovor.“

Vratismo se u sabornicu. Don I. Prodan i dr. Drinković odustale od govora, što su ih imali izreći, te se odmah prešlo na glasovanje vrhu predloga dr. Šmrknića, da se spisi ustupe za izvide zem. odboru. Usled onog „razgovora“ glasuju za predlog i pravaši.

Što se je nakon toga dogodilo, svakome je u živoj pameti. Neka javnost sudi, tko je pogazio dostojanstvo i ugled sabora.

Dr. Ante Dulibić.

Gosp. dr. Vicku Mihaljeviću predsjedniku „hrv. stranke“.

U „Narodnom listu“ od 5. o. mjeseca čitam Vašu izjavu u kojoj kažete, da sam ja „izka o da se na odreku don. Ribičića kao stranka obvežete.“

A Vašu izjavu završavate: „Najvažnije je pak, a ovo želim neka znade dr. Drinković, da sam ja izvršio što sam rekao.“

Dakle po Vašim riječima ja sam od Vas kao stranke ništa zahtievao, a Vi ste, — kako i sami kažete — nastojali to izvršiti.

A kad je tako, molio bih Vas da mi kažete, kako bi ja od Vas kao stranke mogao što zahtievati a Vi meni obećati, ako ste Vi „sa mnom i sa svakim, koji je htio čuti“, jednostavno u predsobi sabora onako na prosto razgovarali, kako Vi kažete? Zar ne vidite da bi takva štita bilo nemoguće i smišeno koliko i za me toliko i za Vas?

Kako Vi kažete, Vas su u tom „razgovoru“ vodile plemenite namjere mira, a jam Vam ih ne poričem, ali dopustit ćete da Vas upozorim, kako ste dosta prilično važna zaboravili, pa držim da je dobro i veoma shodno, da Vam napomenem kako je bilo.

To će razbistriti ovu stvar, koji mi nismo mogli ni kao ljudi ni kao stranka dozvoliti, da više dodje na pretres u saboru.

Kad je jesenas izbor don. Ribičića imao doći na pretres, jesam li ja ili koji od mojih drugova vodili s kim koje „razgovore?“ Nismo.

Izlazi dakle da ako je u duši naroda hrvatskoga duboko uvriježena ljubav prema poslović, razlog je, jer su poslovice u svojoj kratkoći i priprostosti vanredno liepe. Ljepota je po sebi izravni predmet ljubavi, a ljubav je jača, ako su uslovi ljepote veći i izrazitiji.

„Poslovica je — veli Čelakovski — iz plemenita kova izdijelan novac, okrugao, imajući nadpis i sliku: novac, koji milozvučno zvonit, te po narodu iz ruke u ruku putuje.“

Liepe su ove i uzvišene rieči o poslović. Ona najprije valja da bude iz plemenita kova t. j. plod zdravog razuma, koji u tvorenju poslovice nije potaknut od kakvih zazornih razloga već od prokušanog iskustva. Pokle je na zgodni način uobličena, poslovica putuje u narodu iz ruke u ruku, od usta do usta, dok se dovoljno razprostrani i postane običnita, tada dobiva naziv poslovice, jer običnitost glavno je svojstvo toga naziva. Poslovica mora još imati nadpis i sliku t. j. značenje, da svak zna da ona služi za poučnu ili naučnu svrhu, ili — drugim riečim — da služi za oplemenjivanje čovjeka, te njegovih duševnih i tjelesnih vrlina. Napokon mora milozvučno zvoniti, naime, treba da bude pravi odraz plemenitosti narodne duše, i odsjev narodnog jezika.

Takove su uobće naše narodne hrvatske poslovice. I premda se ne možemo takmiti sa velikim europskim narodima u radu oko poslovice, ipak poslovice naše radi bistrine i ljepote u tom pogledu ne zaostaju za drugim.

Da se o tom osvjedočimo i da nam se nasladi čuša u ovom biserju narodnoga blaga doniet ćemo nekoliko primjera iz zbirke vlč. Skarpe, premda smo uvjereni da nam je oku izmaklo puno ljepših i slikovitijih.

Najprije evo nekoje koje se odlikuju svojom priprostotošću:

- U Boga nema kasnika (st. 377.)
  - Bez srca nema života (st. 166.)
  - Nevjerika kuću obara (st. 139.)
  - Krpež je sirotinjska majka (st. 138.)
  - Dok srce ne zaboli, oko ne može plakati (strana 356.)
  - Ne ima kola bez sokola (st. 420.)
  - Tko rat želi, na glavi mu bio (st. 363.)
  - Srce sudi a desnica vlada (st. 162.)
- A ove drugu je metafizičnu, od kojih neke su vrlo slikovne.
- Kad se tikva pokondiri i opanak popapuču, svašta bude (st. 563.)
  - Bolje se upririt u ljutiću, nego u ženu lajavicu (st. 571.)

Da nema na svijetu žalosti, ne bi nas ni sunce grijalo (st. 356.)

Danas meni sutra tebi, to su čaše poreduše (st. 410.)

Tko živi o nadi, zalijeće se za maglom (st. 490.)

Medvjeda ne diraj, kad mu nos dimi (st. 495.)

Nema gore žalosti, što kad se vrana posokoli, a vlah pohvali (st. 536.)

Srce nosi sokolova krila (st. 420.)

Djevojačka pamet rosa na listu (st. 573.)

Sliedeće su prisposodbenice:

Ne može vatra i barut zajedno (st. 168.)

Bolje je biti jedan dan pjevac, nego godinu dana kokoš (st. 568.)

Gora je rana od jezika, nego od mača (st. 89.)

Kad stavljui pjeva, vrbac se ne sluša (st. 562.)

Zaludu je liepa brada, kad je slaba glava (strana 366.)

Ni u tikvi suda, ni u trašiljca druga (st. 88.)

Ljeto mladost, zima starost (st. 190.)

Bolje se roditi bez nosa, nego bez sreće (strana 426.)

Evo nekoje, koje su izlučnice:

U sreću se uzda lud, a pametan u svoj trud (st. 427.)

Svaka je osveta od Boga prokleta (st. 43.)

Lakomcu šteta pamet otvara (st. 116.)

Biserje hrvatskog narodnog jezika.

Ljubi, rode, jezik iznad svega.
U njem živi, umiri za njega!
X.

Ljepota hrvatskih narodnih poslovice.

Na drugom smo mjestu obširno govorili o značenju i postanku poslovice. Iztkali smo također kako je ovo narodno blago radi svoje lake razumljivosti prešlo hrvatskom narodu u krv i jezik, te njemu postalo milije od svih ostalih njegovih tvorevina. Prof. Korjačić iziče i on tu veliku ljubav naroda našega prema poslovićima, a pokle je poslovice okristio „izrazom pučke mudrosti“, a pravne i čudoredne napose „zakonikom pučke pameti“, nadodaje: „Akoprem rado dopuščam da mnoge i premojne narodne pjesme, nar. pripovjedke, a osobito nar. zagonetke bistrinom i ostroumljemdaleko nadkriljuju i same nar. poslovice, ipak je nepobitna istina, da su poslovice svakomu narodu, već svoje kratkoće i lake razumljivosti radi, puno i milije i običajnije od pjesama, od pripovjedaka i od zagonetaka: jer — kao što dobro opažava Čelakovski — njihov zvučan i razmjern pad, kadšto i srok, puno tomo dopriiñša, da gode duhu i sluh! (str. 9-10.)

Ako laž i omrkne, ali ne osvane. U 8. om broju „Dalmate“ dopisnik iz Zlarina govoreći o sporu među načelnikom i gosp. Berakom, spominje, kako se je prije toga čina, s jedne strane šetao Šime Marin sa prečastnim kanonikom Miričem, a s druge strane ja sa gospodinom Berakom, koji je Maritu petoprstiku otrešao.

Prozirna je namjera dopisnikova: mene osumnječiti. Zaboravio je, jedan nebo, da laž ima sasvim kratke noge, pa gdje ruča: da ne večera.

Što je Šior Šime trisku primio, to je moja neslartost. Ja nit luka, jeo, nit lukom vonjao. Da pak razabere i „Dalmata“ kako njegov dopisnik hotimično, a baš nepametno i zlobno laže što o meni nataka, izaknu mi je, da ja nikada nisam došao ni u odnosaj ni u dolica sa Gosp. Berakom. Nismo se nigda ni vidjeli! Dakle? I ne poznamo se! — Samo sam ga — i ako iz daljega, od kućice „Dalmate“ gdje smo se ja, Gospodin Vjekoslav Strekelj i gosp. učitelj Belamarčić bili sastavili — vidio u onoj masi onaj dan, potle nego je pljuska odzvonila. A ni sada ga nebih poznao!

Ja sam se pak to posle podne od ure, ili od prije ili od malo kasnije, uvijek šetao ne sa nepoznatim mi gosp. Berakom, nego sa gospodinom Strekeljem dielom s njime i sa gospodinom učiteljem Belamarčićem, sve do vremena pljuske.

Želim da ovo — ko što i jest — bude „suggell“ ču'ogni onim sganni“, a dopisnik nek se srami!

Frans Skarpa,
učitelj

Književnost i umjetnost.

Hrvatskim književnicima na znanje. Klub „Hrvatskih književnika“ u Osijeku ovim umoljava sve pisce i izdavaatelje knjiga, časopisa i novina, da bi poslali upravi kluba „Hrvatskih književnika“ (Osijek, I. Gajev trg 4) po jedan primjerak svojih izdanja, koji će biti oglašeni na rasporedu mjesečnih klubskih-zabavnog-literarnih posielia, a obimnije prikazani u prvog klubskoj publikaciji, koja će se u skoro štampati kao zasebno izdanje. I izvorni hrvatski rukopisi, fotografije hrvatskih pisaca, autografi i što ina vrijednost po razvitak hrvatske knjige — dobro je došlo! Od prispjelih knjiga urediti će se klubska čitaonica i knjižnica, kao i književni arhiv. Sve hrvatsko novinstvo umoljava se, da ovaj poziv u korist hrvat. knjige dobrostivo preštampa!

Lizin dobnik.

(2) Talijanski od A. Fogazzara, Prevedo D. Marko Veličić. Lopov se igrom na opesnu kartu zaurjno, kako će još koju kap izmisti iz svojih žrtava, a osebica iz biednih Vicarelli, koje bi također pricepio i trošak ponovljene objave. Nu pošto igra nije pošla za rukom, odlučim se, da odvažni doktor Angeio svaku podmiri. Podjem licem „a Santa Sofia“, jer sam znao da tamo stanuje i napipam pod jednim mračnim triemom na zelenim vratascima šiovano ime: „Angeio Molesin, drugi tavan“. On je bio izašao na dvor, nu njegova gospodja, koja mi je sama glavom otvorila, netom naču, moje ime, osigura me, da će se odvjjetnik uput kući vratiti i uvede me u malu dvoranicu, u kojoj se njezina kćerka, curče kojih 13 godina, vrzla oko veziva.

Po čistoj i turbojnoj sobici, po simetrično srednjem ono koju žalost pokućstva, pa najzkrat po starome ruhu gospodja mogao se raztkriti utjecaj čedni, a u neke opet ponosite negdašnje neke prokšenosti protančana imutka. Gospodja Molesin, sivkasta i ašetička prilika, ovehći očiju, na svome je obličju izpijukanoe kvri očito pronetla četrdeset i pet godina uztrajne krotkosti, sažeta pleća su jednako podložnosti a pridušeni je glas bez oduška, netom rječ pijukni, gofema globnost. Naprotiv je gospodjica ovioska i štura, iznimnog i odvažnog izražaja, pronicave pameti i ustaljene volje, a opet nije bez neke smjelosti u očima.

Izvolite, gospodja će, ašetička ovčica, razmjestiv se i sama o svojoj zgodi, da sjedne, skrstiv ruke izpred sebe, prikupljajuć bezazleno oko sebe haljine, a o pasu ukočena. Ja sam očima zvi: kao po sobi a ona na prozor. Ova se ugodna zabava zategne tri li do pet časa, kad gospodja, a da se nije ni razkristila sa svečanom svojom pozom, kneknu prama kćeri:

— Je li Lizo, otac prije izlaska štogodji napominjao?
Djevojka, koja se jur i po više puta na svoju majku bila zalećela pogledom nezadovoljstva, bit će u sigurno, što me nije na šetnju uporabila, saže se u ramanima, ljujnuv glavom, a niti što odgovori, niti sa veziva oči izdiže.
— Nu, pomijite gospodine, haljina li je oko radje, — majka će, da nokti ublaži moj utisak. Taman je dar za oca joj, prilika andjela stražanina, jer se do u brzo primiče njegov imenjak. Nu Lizo, pokazi ovome gospodinu svoje vezivo.

Zažari se Liza ko živa glavnja, namrgodi se i izvadi dobnik, nešto srebrne „kapulice“; to toliko da se provuču i da može po kakvu poslu što prije iz sobe šmignuti. Nu kad i onako meni sva ova mješanja jur dojadila, skočim se ja prije nje, saobčim, da ču se domala povratiti i priupitam gospodju, gdje bih ja to po svaki način mogao nači njezina muža.

— Ne bih znala, odgovori ona. — Koja je ura Lizo?

— Dvie, osorljivo će Liza.
— Mogli biste pokušati na okružnom sudištu. O šestoj objeduje. U ostalom...

Netom majka prousti; „Mogli biste pokušati na okružnom sudištu“, djevojka se svojim očima zaurnja uprvice na moje obrabe, kao nakana prošiti, što ja mislim. Ni po jedan način nisam mogao dokučiti u što će taj pogled i odoh, a da me ona nije ni počastila svojim pozdravom.

Na okružnom sudištu jedan me poslužnik, kod koga sam se priupitao za Molesina, pogleda čak i ne umiljatiim pogledom, drugi se, netom naču, zacerlika. Malo me po pomalo utvrdiše, da se po višoj odluci, dobrih je zemana, gospodin Molesin ne smije smucati po okružnom sudištu. U jedne je zemane zalazio po službenom poslu ili zbog dražba. Niti je odvjetnik, niti je doktor ili đabudi što drugo; nije ni zavirio na vrata sveučilišta. Ako ga želiš iznaći, potruđi se ciglo o trećoj uri o u kavanu „Socrate“. Sad mi se pričini, da sam pohvaćao končić pogledu gospodjice Lize i razloze, s koga se bajni prijio podpisiva „D. Molesin“, a ne „doktor Molesin“. Uputim se do kavane „Socrate“; da ga sčepam, zamarijo bih se i do „Ponte di Brenta“.

Čelava glava, crvena i žuta mahrama, koštanjavi haljetak unutri su oni, u buljuku, cikom uz vrata. Prije nego će se mašiti pred njim pristavljene kave, Molesin upiljio i pomnijivo obamjera dva „biacola“ da se osigura koji je dulji i da ga probere.

(Nastavak sledi).

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

Dva dječaka

jedan od 16 a drugi od 17 godina, koji su uz pučku školu također svršili i poljodjelski tečaj

traže službu

u kojem dućanu, restoraciji ili slično, sa potpunom obiskrbom uz umjerenu plaću, isti govore hrvatski razume ponešto i talijanski.

Obratiti se uredništvu.

2-6

Preporučivamo tumača

hrvatskog, talijanskog, njemačkog i češkog jezika za prevode, podučavanja i dopisivanje. Naslov u tiskari.

4-6

PREDUJAM daje

zaci k. državne činovnike, činovnike poglavarstva, profesore, respicijente, finaneje, kancelarijske pomoćnike, učitelje, časnikice (počasnici) od kapetana I. razreda napried) te amirovjentka na obće uz predbilježbe plaće bez jamstva za vrijeme od 10 do 30 godina uz 7% ukamatačenja

tvrdka

H. WOSAHL

bankovna poslovica.

Prag, Königl. Weinberge 236.

5

Veliko skladište gotovih odiela za gospodu

Saisona 1909-1910

Pio Terzanović Šibenik

Javljam štovanomu gradjanstvu, da mi je ovih dana prispjela od jedne glasovite krojačnice velika količina gotovih odiela i kaputa za gospodu. Ova se odiela osobito odlikuju radi izvanredno elegantna kroja i umjerenosti cijena, tako da sam u mogućnosti svakom zahtjevu udovoljiti.

Preporučujuć se bilježim se veleštovanjem

Pio Terzanović.

18. IX. — 18. III.

Nalaznja modal

Cijene vrlo nizki

Minlos sevom Prahu za Pranje

Kav što i on, visi na tom Million

veli poznati i uvaženi kelmirač industrije sapuna gosp. Dr. C. DEITE u Berlinu, da posjeduje veliko svojstvo pranja

veče od sapuna ili sode i sapuna. bez da djeluje štetno na rublje.

Minlos šev prah za pranje je prema tome najbolje sredstvo za pranje rublja; štiti laneno tkanje mogućim najboljim načinom, jeftino je i daje sjajnu bijeloću i podpunu bezmirisnost.

Zamotak od 1/2 kg. stoji samo 30 fillira.

Dobiva se u drogerijama, trgovinama kolonijalne robe i sapuna.

Engros kod L. Minlos, Beč I., Mülkerbastei 3.

5-14

Prva parna tvornica za bojadanje, pranje i kemičko čišćenje odjela na suho

M. DOMIĆA
Split, br. 355.

Primaju se odjela za kemičko čišćenje kao: obična, urešana, za šetnju, kazalište i plesove. Osim toga zastore, prostirače, rukavice od kože itd., razumije se sve u cjelini čisti se sa strojem „UNIVERSAL“.

Isto tako parno bojadanje gore navedenih predmeta.

Preporuča se svakome ovo zgodno i korisno poduzeće.

Za Šibenik prima i predaje: **JULIO RAGANZINI**
I. IX. Glavna ulica.

Objava.

Čast mi je javiti p. n. občinstvu, najskolli trgovcima i obrtnicima, da sam naukom doskora otvoriti ovdje prvu ovakove vrsti na našem jugu

Tvornica papirnatih vrećica za trgovačku porabu.

Na to sam se odlučio i s razloga, što se je dosle iza ovakove stvari moralo naše občinstvo obraćati van pokrajine ipodupirati svojim novcem tuđa poduzeća.

Moja tvornica papirnatih vrećica biti će uređena sasvim po zahtjevima moderne tehnike i biti će snabđevena sa onim raznolikim materijalom, što zasjeca u ovaj obrt.

Prama tomu očekujem, da ču u ovom podhvatu bit izdašno podmožen t. j. počasčen cienjenjem naručbama iz svih zemalja, gdje je našeg naroda.

Šibenik, 21. listopada 1909.

Ante Zorić
trgovac i posjednik.

27

Hrvatska

vjeresijska

banka

Podružnica

Šibenik.

Dionička glavnica - - - - K 1,000.000

Pričuvna zaklada i pritičci K 150.000.

CENTRALKA DUBROVNIK - - - -

Podružnica u SPLITU i ZADRU.

Bankovni odjel - - - -

prima uložke na knjižice u konto korentu u ček prometu; eskomptuje mjenice.

Obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja vrijedne. Devize se preuzimlju najkulantnije. Izplate na svim mjestima tu i inozemstva obavljaju se brzo i u povoljne uvjete

Mjenjačnica - - - -

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srečke, valute, kupone. Prodaja srečaka na obročno odplaćivanje. Osjevanje proti gubitku kod ždriebanja. Revizija srečaka i vrijednostnih papira bezplatno. Unovčenje kupona bez odbitka.

Zalagaonica - - - -

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, drago kamenje i t. d. uz najkulantnije uvjete.

92-93

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5.—, a izevano K 6.—, nabavlja se kod „Hrvatske tiskare“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

VLADIMIR KULIĆ

Jedina hrvatska tvornica voštanih svieća na paru.

Šibenik (Dalmacija).